

Dr. Dila OKYAR

Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

ADAM ÇALIŞTIRANIN SORUMLULUĞU (TBK m. 66)

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
KISALTMALAR.....	XIX
GİRİŞ.....	1
I. KONUNUN TAKDİMİ.....	1
II. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	3

BİRİNCİ BÖLÜM ADAM ÇALIŞTIRANIN SORUMLULUĞUNUN SORUMLULUK HUKUKUNDAKİ YERİ, TARİHSEL KÖKENİ VE KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA DÜZENLENMESİ

Ş1. ADAM ÇALIŞTIRANIN SORUMLULUĞUNUN SORUMLULUK HUKUKUNDAKİ YERİ	7
I. Hukuki Sorumluluk Kavramı ve Türleri.....	7
A. Kusur Sorumluluğu	8
B. Kusursuz Sorumluluk.....	9
1. Kusursuz Sorumluluk Kavramı	9
2. Kusursuz Sorumluluk Hâllerinin Tasnifi.....	11
3. Kusursuz Sorumluluk Hâlleri İçerisinde Olağan Sebep Sorumluluklarının Yeri ve Özellikleri.....	13
II. Adam Çalıştıranın Sorumluluğunun Hukuki Niteliği	16
A. Kusurun Rolü Bakımından Doktrinde İleri Sürülen Görüşler.....	16
1. Kusur Karinesine Dayanan Kusur Sorumluluğu Görüşü.....	16
2. Olağan Sebep Sorumluluğu Niteliğinde Kusursuz Sorumluluk Görüşü	17
B. Sorumluluğu Doğuran Fiilin Kime Ait Olduğu Bakımından Doktrinde İleri Sürülen Görüşler	20
1. Adam Çalıştıranın Kendi Fiilinden Sorumluluğu Görüşü	20

2.	Adam Çalıştıranın Çalışanın Fiilinden Sorumluluğu Görüşü	21
C.	Değerlendirme ve Görüşümüz.....	21
III.	Adam Çalıştıranın Sorumluluğunun Esası ve İşlevleri	25
A.	Adam Çalıştıranın Sorumluluğunun Esası.....	25
1.	Adam Çalıştıranın Sorumluluğuna Dayanak Olarak Gösterilen Esaslar	25
a.	Hakkaniyet Esası	25
b.	Hâkimiyet Esası.....	25
c.	Risk-Menfaat Esası	26
d.	Tehlike Esası.....	26
2.	Değerlendirme ve Görüşümüz	27
B.	Adam Çalıştıranın Sorumluluğunun İşlevleri.....	28
1.	Maddi Hukuk İşlevi	28
2.	İspat Hukuku İşlevi	29
3.	Ekonomik İşlevi	30
a.	Sorumluluk Hukukunun Amacı.....	30
b.	Adam Çalıştıranın Sorumluluğunun Zararı Telâfi İşlevi..	31
c.	Adam Çalıştıranın Sorumluluğunun Zararı Önleme İşlevi.....	32
Ş2.	ADAM ÇALIŞTIRANIN SORUMLULUĞUNUN TARİHSEL KÖKENİ	33
I.	Roma Hukuku Sistemi	33
A.	Başkasının Fiilinden Sorumluluk Hâllerinin Ortaya Çıkışı.....	33
B.	Gemi, Han ve Ahır İşletenlerin Çalıştırdıkları Kişilerin Fiillerinden Sorumluluğu.....	34
1.	Praetor Hukuku	34
2.	Iustinianus Dönemi.....	35
II.	İslâm Hukuku Sistemi.....	36
A.	Klasik İslâm Hukuku Doktrini.....	36
B.	Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye.....	38
III.	Anglo-Amerikan Hukuk Sistemi.....	39
IV.	Sosyalist Hukuk Sistemi.....	39
Ş3.	KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA ADAM ÇALIŞTIRANIN SORUMLULUĞU... 40	
I.	İngiliz Hukuku.....	40
II.	Fransız Hukuku	43
A.	Fransız Medeni Kanunu.....	43
B.	Reform Tasarıları.....	46

1. Fransız Borçlar Hukuku Reformu Öntasarısı.....	46
2. Fransız Hukuki Sorumluluk Reform Tasarısı.....	46
III. Avusturya Hukuku.....	47
A. Avusturya Medeni Kanunu.....	47
B. Reform Tasarıları.....	49
1. Avusturya Tazminat Hukuku Tasarısı.....	49
2. Avusturya Tazminat Hukuku Karşı Tasarısı.....	50
3. Avusturya Tazminat Hukuku Füzyon Tasarısı.....	50
IV. Alman Hukuku.....	50
A. Alman Medeni Kanunu.....	50
B. §831 BGB Hükümünü Bertaraf Amacıyla Başvurulan Yollar.....	53
V. İsviçre Hukuku.....	54
A. İsviçre Borçlar Kanunu.....	54
1. Reform Önerileri.....	55
B. Reform Tasarıları.....	56
1. Widmer/Wessner Tasarısı.....	56
a. Art.49 VE-OR.....	57
b. Art.49a VE-OR.....	58
2. OR-2020 Tasarısı.....	59
a. Art.58 OR-2020.....	59
b. Art.59 OR-2020.....	60
VI. Avrupa Haksız Fiil Hukukunu Yeknesaklaştırma Çalışmaları.....	61
A. Avrupa Haksız Fiil Hukuku İlkeleri (PETL).....	61
B. Avrupa Hukuku İlkeleri-Başkasına Verilen Zarardan Sözleşme Dışı Sorumluluk (PEL Liab. Dam.).....	62
VII. Değerlendirme.....	64

İKİNCİ BÖLÜM

ADAM ÇALIŞTIRANIN

SORUMLULUĞUNUN ŞARTLARI

§4. ADAM ÇALIŞTIRAN İLE ÇALIŞAN ARASINDA BİR ÇALIŞTIRMA İLİŞKİSİ BULUNMASI.....	69
I. Adam Çalıştıran Kavramı.....	69
A. Genel Olarak.....	69

B.	Benzer Kavramlar ile İlişkisi	70
1.	İşveren Kavramı ile İlişkisi.....	70
2.	İşveren Vekili Kavramı ile İlişkisi.....	71
3.	Alt İşveren Kavramı ile İlişkisi.....	71
C.	Adam Çalıştıran Sıfatının Tespitinin Özellik Arz Ettiği Bazı Durumlar	74
1.	Ödünç Çalıştırma İlişkisinde Adam Çalıştıran.....	74
2.	Hiyerarşik Kademe İlişkisinde Adam Çalıştıran	76
3.	Birlikte Adam Çalıştırma İlişkisinde Adam Çalıştıran.....	76
4.	Alt Adam Çalıştırma İlişkisinde Adam Çalıştıran	78
D.	Tüzel Kişilerin Adam Çalıştıran Sıfatıyla Sorumluluğu.....	79
1.	Özel Hukuk Tüzel Kişileri Bakımından.....	79
a.	Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin Organlarının Haksız Fiillerinden Sorumluluğu	79
i.	Genel Olarak.....	79
ii.	Ticaret Hukuku Tüzel Kişileri Bakımından	81
b.	Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin Adam Çalıştıran Sıfatıyla Sorumluluğu	83
2.	Kamu Tüzel Kişileri Bakımından.....	84
a.	Genel Olarak.....	84
b.	Kamu tüzel kişilerinin adam çalıştıran sıfatıyla sorumlu olduğu hâller.....	87
i.	Kamu tüzel kişinin özel hukuk hükümlerine göre faaliyet göstermesi	87
3.	Kamu tüzel kişinin bir özel hukuk sözleşmesi çerçevesinde bir kimseyi çalıştırması.....	89
II.	Çalışan Kavramı.....	90
A.	Genel Olarak	90
B.	Benzer Kavramlar ile İlişkisi	91
1.	İşçi Kavramı ile İlişkisi.....	91
2.	Organ Kavramı ile İlişkisi	92
3.	İfa Yardımcısı Kavramı ile İlişkisi.....	92
4.	Ortak Kavramı ile İlişkisi	92
III.	Çalıştırma İlişkisi	93
A.	Çalıştırma İlişkisinin Genel Özellikleri.....	93
B.	Çalıştırma İlişkisinin Karakteristik Özelliği: Bağımlılık	95

1.	Adam Çalıştıranın Sorumluluğunda Bağımlılık Kavramı.....	95
a.	Modern İstihdam Modellerinin Bağımlılık Kavramına Etkisi	96
b.	Çalıştırma İlişkisinin Kaynaklandığı Sözleşmenin Hukuki Niteliğinin Bağımlılık İlişkisine Etkisi.....	98
c.	Çalışanın Adam Çalıştırandan Teknik Bağımsızlığının Bağımlılık İlişkisine Etkisi.....	100
d.	Adam Çalıştıran ile Çalışan Arasındaki Hiyerarşik Mesafenin Bağımlılık İlişkisine Etkisi	101
2.	Bağımsız Çalışanları Adam Çalıştıranın Sorumluluğuna Dâhil Etme Eğilimi.....	103
§5.	HUKUKA AYKIRI FİİL NETİCESİNDE ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN ZARAR GÖRMESİ.....	104
I.	Hukuka Aykırı Fiil Bulunması	104
A.	Genel Olarak Hukuka Aykırı Fiil Kavramı	104
1.	Fiil Kavramı	104
2.	Hukuka Aykırılık Kavramı.....	104
B.	Adam Çalıştıranın Sorumluluğu Bakımından Hukuka Aykırı Fiiller.....	105
1.	Adam Çalıştıranın Hukuka Aykırı Fiili	105
2.	Çalışanın Hukuka Aykırı Fiili.....	106
C.	Çalışanın Fiili ile Gördüğü İş Arasında İşlevsel Bağlılık Bulunması.....	107
II.	Üçüncü Kişinin Zarar Görmesi.....	111
A.	Adam Çalıştıranın Sorumluluğu Bakımından Üçüncü Kişi Kavramı	111
B.	Adam Çalıştıranın Sorumluluğunda Zarar Kavramı.....	113
III.	Hukuka Aykırı Fiil ile Zarar Arasında İlliyet Bağı Bulunması.....	113
A.	Genel Olarak İlliyet Bağı Kavramı.....	113
B.	Adam Çalıştıranın Sorumluluğunda Çifte İlliyet Bağı.....	114
§6.	ADAM ÇALIŞTIRANIN ÖZEN YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜ İHLÂL ETMESİ	114
I.	Adam Çalıştıranın Özen Yükümlülüğünün Ölçüsü ve Kusur ile İlişkisi	114
II.	Adam Çalıştıranın Çalışana Özen Yükümlülüğü	116
A.	Kanundaki Düzenleme Şekli.....	116
B.	Adam Çalıştıranın Çalışana Özen Yükümlülüğünün Kapsamı....	117
1.	Seçme	117

2. Talimat Verme	119
3. Gözetim ve Denetim.....	120
4. Uygun Araç-Gereç ve Malzeme Sağlama	120
III. Adam Çalıştırmanın İşletme Organizasyonuna (Çalışma Düzenine) Özen Yükümlülüğü	121
A. Türk Hukukunda Genel Olarak Organizasyon Yükümlülüğü Kavramı	121
B. TBK m.66/3 Hükmüne İlişkin Temel Kavramlar	123
1. İşletme ve İşletme Faaliyeti Kavramları.....	123
a. Genel Olarak.....	123
b. İktisat Biliminde İktisadi İşletme ve Girişim Kavramları	124
c. Türk Hukukunda İşletme Kavramına İlişkin Başlıca Düzenlemeler.....	125
i. Türk Ticaret Kanununda Ticari İşletme Kavramı	125
ii. İş Kanununda İşyeri ve İşletme Kavramları	126
iii. Genel Tehlike Sorumluluğunda İşletme Kavramı.....	127
d. TBK m.66/3 Hükmü Bakımından Değerlendirme	128
i. İşletme ve İşletme Faaliyetinin Tanımı ve Özellikleri	128
ii. İşletmenin Mekânsal Kapsamı	132
2. İşletmede Adam Çalıştırma Kavramı	132
3. İşletme Faaliyetinden Doğan Zarar Kavramı.....	134
IV. TBK m.66/3 Hükmünün Hukuki Niteliği.....	136
1. Doktrinde İleri Sürülen Görüşler	136
a. Adam Çalıştırmanın İşletme Organizasyonuna Özen Yükümlülüğü Görüşü.....	136
b. Yeni ve Bağımsız İşletme Sorumluluğu Görüşü	138
2. Değerlendirme ve Görüşümüz	141
a. TBK m.66/3 Hükmünün Hukuki Niteliğine İlişkin Tartışmanın Değerlendirilmesi.....	141
b. Görüşümüz Doğrultusunda TBK m.66/1,2 ile TBK m.66/3 Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi	145
c. Görüşümüz Doğrultusunda Adam Çalıştırmanın Sorumluluğunun Uygulama Alanına Kısa Bir Bakış.....	146
A. Adam Çalıştırmanın İşletme Organizasyonuna (Çalışma Düzenine) Özen Yükümlülüğünün Kapsamı.....	148

1. İşletme Organizasyonuna Özen ile Diğer Özen Yükümlülükleri Arasındaki İlişki	148
a. Borçlar Kanunu Dönemi.....	148
b. Türk Borçlar Kanunu Dönemi	149
2. Adam Çalıştırmanın Organizasyona Özen Yükümlülüğünün Somutlaştırılması.....	150
B. Makineleşen ve Robotlaşan İşletmelerde Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu	151
1. Bilimsel ve Teknolojik Gelişmelerin Sorumluluk Hukukuna Etkisine Genel Bakış.....	151
2. Bilimsel ve Teknolojik Gelişmelerin İfa Yardımcısının Fiillerinden Sorumluluğa Etkisi.....	153
3. Bilimsel ve Teknolojik Gelişmelerin Adam Çalıştırmanın Sorumluluğuna Etkisi.....	155
C. Karşılaştırmalı Hukukta İşletme Sorumluluğu ile Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu Arasındaki İlişki	157
1. Karşılaştırmalı Hukukta İşletme Sorumluluğu	157
a. Fransız Hukuku	157
i. Fransız Medeni Kanunu	157
ii. Reform Tasarıları	159
b. İsviçre Hukuku	160
c. Avrupa Haksız Fiil Hukuku İlkeleri (PETL).....	160
2. Karşılaştırmalı Hukukta İşletme Sorumluluğuna İlişkin Düzenlemelerin Türk Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi	161

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ADAM ÇALIŞTIRANIN SORUMLULUĞUNUN HUKUKİ SONUÇLARI VE SORUMLULUKTAN KURTULMA

§7. ADAM ÇALIŞTIRANIN SORUMLULUĞUNUN HUKUKİ SONUÇLARI.....	165
I. Adam Çalıştırmanın Tazminat Sorumluluğu.....	165
A. Zararın ve Tazminat Miktarının Belirlenmesi.....	165
1. Genel Olarak.....	165

a.	Zararın Belirlenmesi.....	166
b.	Tazminat Miktarının Belirlenmesi.....	166
2.	Kusurun Tazminat Sorumluluğuna Etkisi	167
a.	Adam Çalıştıranın Kusurunun Etkisi	167
b.	Çalışanın Kusurunun Etkisi	169
c.	Üçüncü Kişinin Kusurunun Etkisi	170
3.	Tazminatın Belirlenmesinde Rol Oynayan Başlıca İndirim Sebepleri	170
a.	Zarar Görenin Rızası	170
b.	Zarar Görenin Kusuru	171
c.	Beklenmedik Hâl	172
d.	Zarar Görenin Bünyevi Yatkınlığı	173
B.	Tazminatın Türü	174
1.	Maddi Tazminat	174
2.	Manevi Tazminat.....	176
C.	Sorumluluk Davasının Tarafları	178
1.	Davacı.....	178
a.	Maddi Tazminat Davasında Davacı.....	178
b.	Manevi Tazminat Davasında Davacı.....	179
2.	Davalı.....	180
a.	Maddi Tazminat Davasında Davalı.....	180
b.	Manevi Tazminat Davasında Davalı.....	181
D.	Adam Çalıştıranın Sorumluluğunun Tâbi Olduğu Zamanaşımı.....	181
II.	Adam Çalıştıranın Müteselsil Sorumluluğu.....	183
A.	Genel Olarak	183
B.	Adam Çalıştıranın Müteselsilen Sorumlu Olduğu Durumlar.....	184
1.	Adam Çalıştıranın Çalışan ile Müteselsil Sorumluluğu.....	184
2.	Adam Çalıştıranın Üçüncü Kişi ile Müteselsil Sorumluluğu.....	184
3.	Birden Fazla Adam Çalıştıranın Müşterek Çalışanın Fiilinden Müteselsil Sorumluluğu.....	185
III.	Adam Çalıştıranın Rücu Etmesi.....	185
A.	Genel Olarak	185
B.	Adam Çalıştıranın Rücu Hakkı.....	186
1.	Adam Çalıştıranın Çalışana Rücu Hakkı	186
a.	Rücu Hakkının Hukuki Dayanağı.....	186
b.	Rücu Hakkının Şartları ve Kapsamı.....	189

2.	Adam Çalıştırmanın Üçüncü Kişiyeye Rücu Hakkı	190
3.	Adam Çalıştıranların Birbirlerine Rücu Hakkı	191
C.	Rücu Hakkının Tâbi Olduğu Zamanaşımı.....	191
§8.	ADAM ÇALIŞTIRANIN SORUMLULUKTAN KURTULMA İMKÂN LARI	192
I.	Kurtuluş Kanıtı.....	192
A.	Kurtuluş Kanıtı Kavramı ve Hukuki Niteliği	192
B.	Fiil Karinesinin Çürütülmesine İlişkin Kurtuluş Kanıtı	193
C.	İllyet Karinesinin Çürütülmesine İlişkin Kurtuluş Kanıtı	193
1.	Borçlar Kanunu Dönemi	193
a.	Genel Olarak.....	193
b.	Sorumluluk Hukukundaki İşlevine İlişkin Görüşler.....	194
i.	İllyet Karinesine İlişkin Kurtuluş Kanıtının Kanunda Açıkça Düzenlenmesine İhtiyaç Olmadığı Görüşü ...	194
ii.	İllyet Karinesine İlişkin Kurtuluş Kanıtının İşlevinin İllyet Bağını Kesen Sebeplerle Sınırlı Olmadığı Görüşü	195
2.	Türk Borçlar Kanunu Dönemi	196
a.	İllyet Karinesine İlişkin Kurtuluş Kanıtına Kanunda Yer Verilmemesinin Etkisine İlişkin Görüşler	196
b.	Değerlendirme ve Görüşümüz	197
II.	Sorumsuzluk Anlaşması	200
A.	Genel Olarak Sorumsuzluk Anlaşması Kavramı ve Haksız Fiil Hukukunda Geçerliliği Meselesi.....	200
B.	Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu Bakımından Sorumsuzluk Anlaşması	202

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ADAM ÇALIŞTIRANIN

SORUMLULUĞUNUN UYGULAMA ALANI

§9.	ADAM ÇALIŞTIRANIN SORUMLULUĞUNUN UYGULAMA ALANININ TESPİTİ.....	207
I.	Genel Olarak Sorumluluk Sebepleri Arasındaki İlişkinin Tespiti Meselesi	207
II.	TBK m.60 Hükmünün Sorumluluk Hukukundaki İşlevi	208

III. Adam Çalıştıranın Sorumluluğuna İlişkin Hükümün Genel Norm Niteliği.....	210
§10. ADAM ÇALIŞTIRANIN SORUMLULUĞUNUN BAŞLICA DİĞER SORUMLULUK HÂLLERİ İLE İLİŞKİSİ	211
I. Kusura Dayanan Genel Haksız Fiil Sorumluluğu ile İlişkisi.....	211
II. Ev Başkanının Ev Halkının Haksız Fiillerinden Sorumluluğu ile İlişkisi	212
III. Yapı Mâlikinin Sorumluluğu ile İlişkisi.....	214
IV. İş Kazasında İşçinin Uğradığı Zarardan İşverenin Sorumluluğu ile İlişkisi	215
A. Genel Olarak İşverenin İşçiyi Koruma Yükümlülüğü	215
B. İş Kazasında İşçinin Uğradığı Zarardan İşverenin Sorumluluğunun Hukuki Niteliği	216
C. İşverenin Adam Çalıştıran Sıfatıyla Sorumlu Tutulması.....	219
1. Genel Olarak.....	219
2. İşverenin Sorumluluğunu Sözleşmeye Aykırılık Hükümlerine Tâbi Tutan TBK m.417/3 Hükümünün Adam Çalıştıranın Sorumluluğuna Etkisi	221
V. Genel Tehlike Sorumluluğu ile İlişkisi	224
A. Genel Olarak Tehlike Sorumluluğu ile Olağan Sebep Sorumluluğunun Karşılaştırılması	224
B. Genel Tehlike Sorumluluğu ile Adam Çalıştıranın Sorumluluğu Arasındaki İlişki	225
1. Doktrinde İleri Sürülen Görüşler	225
2. Değerlendirme ve Görüşümüz	226
VI. Hatalı Ürünün Neden Olduğu Zarardan Üreticinin Sorumluluğu ile İlişkisi	227
A. Genel Olarak	227
B. 7223 sayılı Kanun Öncesi Dönemde Türk Hukukunda Üreticinin Sorumluluğunun Hukuki Dayanakları.....	228
1. Tüketici Hukuku Bakımından	229
a. Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun	229
i. 4077 sayılı Kanun Dönemi.....	229
ii. 6502 sayılı Kanun Dönemi.....	230
b. Ürünle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanması Hakkında Kanun	231
c. Ayıplı Malın Neden Olduğu Zararlar Hakkında Yönetmelik.....	231

2.	Borçlar Hukuku Bakımından	232
a.	Kusura Dayanan Genel Haksız Fiil Sorumluluğu	232
b.	Genel Tehlike Sorumluluğu.....	234
C.	Üreticinin Adam Çalıştıran Sıfatıyla Sorumlu Tutulması	235
1.	İsviçre Hukuku	235
a.	Ürün Sorumluluğu Kanunu Öncesi Dönemde Üreticinin Adam Çalıştıran Sıfatıyla Sorumluluğu	235
b.	Ürün Sorumluluğu Kanununa Göre Üreticinin Sorumluluğu.....	237
2.	Türk Hukuku	238
a.	Borçlar Kanunu Dönemi.....	238
b.	Türk Borçlar Kanunu Dönemi	239
3.	Yargıtay'ın <i>Beton Direk</i> Kararı ile İsviçre Federal Mahkemesi'nin <i>Menfez Çerçevesi</i> Kararının Karşılaştırmalı Bir İncelemesi.....	240
D.	Değerlendirme ve Görüşümüz.....	242
VII.	Adam Çalıştıranın Sorumluluğunun Özel Hüküm ile Düzenlendiği Başlıca Hâller	243
A.	Motorlu Araç İşletenin Sorumlu Tutulduğu Kişilerin Haksız Fiillerinden Sorumluluğu.....	243
B.	Noterin Noter Çalışanlarının Haksız Fiillerinden Sorumluluğu.....	246
C.	Yayın Sahibinin Çalıştırdığı Kişilerin Basın Yoluyla İşledikleri Haksız Fiillerden Sorumluluğu.....	248
D.	Donatanın Gemi Adamlarının Haksız Fiillerinden Sorumluluğu.....	249
E.	Konaklama Yeri İşletenin Çalıştırdıkları Kişilerin Haksız Fiillerinden Sorumluluğu.....	252
§11.	ADAM ÇALIŞTIRANIN SORUMLULUĞU İLE İFA YARDIMCISININ FİİLLERİNDEN BORÇLUNUN SORUMLULUĞU ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	254
I.	Karşılaştırmalı Hukukta ve Türk Hukukunda İfa Yardımcısının Fiillerinden Borçlunun Sorumluluğunun Düzenlenmesine Genel Bir Bakış.....	254
II.	Türk Hukukunda İfa Yardımcısının Fiillerinden Borçlunun Sorumluluğu ile Adam Çalıştıranın Sorumluluğu Arasındaki İlişki.....	256
A.	İki Sorumluluk Normunun Karşılaştırılması.....	256
1.	Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	256
2.	Sorumlu Kişi ile Zarar Gören Kişi Arasındaki İlişkinin Niteliği.....	257

3. Yardımcı Kişinin Niteliği	257
4. Sorumluluktan Kurtulma İmkânı.....	259
5. Sorumsuzluk Anlaşmasının Geçerliliği	260
6. Zamanaşımı	261
B. İki Sorumluluk Normu Arasındaki Yarışma İlişkisi.....	261
1. Genel Olarak.....	261
2. Zarar Gören Açısından Daha Elverişli Normun Tespiti.....	262
3. Yargıtay'ın TBK m.66 Hükümünü Tercih Etme Eğilimi	263
III. Sözleşme Hukukunun Uygulama Alanını Haksız Fiil Hukuku Aleyhine Genişletme Eğilimi Çerçevesinde Edim Yükümünden Bağımsız Borç İlişkisi Teorisinin Adam Çalıştırmanın Sorumluluğuna Etkisi	265
SONUÇ.....	267
KAYNAKÇA	275